

PUNT INFORMATIU 164 – GENER 2010

València, 558 6è 1a – 08026 Barcelona - Tel. 93 245 61 65 – Fax 93 513 43 17

E-mail: agrupament@agrupament.com – Web: www.esbarts.cat

VENTURÓS ANY NOU !

2010

Començar un nou any és en sí mateix una aventura. És com obrir una porta a l'esperança, una nova porta cap al futur, i és, també, una mena de miratge ple de misteri que cada any ens esperona vers un avenir ideal que ens agradaria que es complís, només, esclar, en tots els seus aspectes positius. Cosa ben difícil, vet aquí!

Això, aquests anhels sincerament irrenunciables, comporten que el

Cap d'Any s'hagi acabat convertint en una tradició i en sonar les dotze batallades pretenguem separar capriciosament una continuïtat essencialment natural, en dotze campanades que pugnen per separar fantasiosament un any de l'altre amb un final feliç i ple d'enyorança i un començament radiant de fantasia, malgrat el seu encadenament secular, de forma que en el nostre ideari col·lectiu un any s'està morint de vell i un altre naix tendre i bell, ple de renovades il·lusions com la mateixa vida, de manera que amb l'acció dels dotze grans de raïm, s'acaba convertint, doncs, en un acte d'una certa litúrgia gentil. En realitat aquesta transició és en tota la seva extensió una pura invenció de la persona humana, una bonica troballa que -jo diria que afortunadament- ha quallat en l'esperit de cadascú de nosaltres com una necessitat indefugible a la que ens hi agafem com el naufrag a la taula de salvament. I em sembla que és bo que sigui així. És bo que mantinguem les il·lusions que congria una actitud tan universalment admesa, tant que ha arribat a concretar-se en una tradició mundial. Malgrat les realitats que han de venir, cal partir d'aquells somnis que ens han d'acompanyar des de l'artificiositat inventada, per a poder fugir ni que sigui per uns instants d'algunes realitats punyents. Perquè sovint, o quasi sempre, el futur realment acaben sent dotze mesos d'autenticitats que es van desgranant imperativament malgrat la voluntat que cadascun de nosaltres hi vulguem o hi puguem posar per a transformar-les i adaptar-les en positiu a les nostres idealitats personals i/o socials. Aquests neguits expressats, deixeu-nos que de passada, i precisament des de la nostra condició d'amants i practicants del nostre costumisme ancestral i a partir de les vivències del dia a dia, convençuts que no podem abdicar de la nostra cultura i la nostra essencialitat nacional, que nosaltres defensem en cadascuna de les nostres danses i en totes les nostres intervencions festives i socials i amb l'actitud de cada dia, ho aprofitem com una oportuna avinentesa per a donar suport, potser una mica tardà, però igualment sincer i compromès, des d'aquesta proclama d'Any Nou del **Punt Informatiu** per a tots els nostres associats i amics, al manifest per **La dignitat de Catalunya**, que dotze diaris de la nostra nació, conjuntament, varen publicar com a **Editorial**, el passat dia 26 de novembre de 2009. Hi ha realitats que no es poden eludir, que no s'han

d'amagar i que cal pregonar amb convicció. No és que amb aquesta editorial conjunta ja siguem on volem anar, on ens agradaria arribar ben aviat, però no deix de ser una reacció de decència a tanta opressió contra el nostre poble que fa massa segles que dura. I és amb aquest gest com a colofó de les nostres inquietuds i conseqüents amb el nostre costumisme i amb les nostres tradicions, que acudim a felicitar-vos a tots per aquestes Festes de Cap d'Any i Reis, i desitjar-vos un **Any Nou** ple de ventura, prosperitat i país.

Ricard Jové i Hortonedà.-

FELIÇ ANY NOU !

CORRANDES DE GENER

DIVENDRES DIA 1 DE GENER

A les 19 h.

- Participació de *l'Esbart Maragall de Barcelona* als Pastorets. Casal Catòlic de Sant Andreu a Barcelona.
- Participació de *l'Esbart Egarenc de Terrassa* als Pastorets. Centre Cultural Caixa de Terrassa.

DISSABTE DIA 2 DE GENER

A les 18 h.

- Participació de *l'Esbart Maragall de Barcelona* als Pastorets. Casal Catòlic de Sant Andreu a Barcelona.
- Participació de *l'Esbart Maragall d'Arenys de Mar -Sec. Veterans-* als Pastorets. Lloc: Casal de Joventut Seràfica - Població: Arenys de Mar (Maresme).
- Participació de *l'Esbart Egarenc de Terrassa* als Pastorets. Lloc: Centre Cultural Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental).

DIUMENGE DIA 3 DE GENER

A les 18 h.

- Participació de *l'Esbart Maragall de Barcelona* als Pastorets. Casal Catòlic de Sant Andreu a Barcelona.
- Participació de *l'Esbart Maragall d'Arenys de Mar -Sec. Veterans-* als Pastorets. Lloc: Casal de Joventut Seràfica - Població: Arenys de Mar (Maresme).
- Participació de *l'Esbart Egarenc de Terrassa* als Pastorets. Lloc: Centre Cultural Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental).
- Participació de *l'Agrupació Folklorica Igualadina* als Pastorets. Lloc: Teatre de l'Ateneu - Població: Igualada (Anoia).

DIMARTS DIA 5 DE GENER

A les 20 h.

- Participació del *Grup de Dansa Tradicional Catalana Ramon d'Olzina de Vila-seca* a la Cavalcada de Rei. Lloc: Carrers de la vila - Població: Vila-seca (Tarragonès).

DIMECRES DIA 6 DE GENER

A les 19 h.

- Participació de *l'Esbart Egarenc de Terrassa* als Pastorets. Lloc: Centre Cultural Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental).

DIVENDRES DIA 8 DE GENER

A les 21 h.

- Participació de *l'Esbart Egarenc de Terrassa* als Pastorets. Lloc: Centre Cultural Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental).

DISSABTE DIA 9 DE GENER

A les 12 h.

- Actuació de *l'Esbart Sant Julià de l'Arboç* amb la cobla "la Principal del Llobregat" dirigida pel Mestre Jordi Núñez i Pallarola. Lloc: Teatre del Centre - Població: L'Arboç (Baix Penedès).

A les 16.30 h.

- L'Evangeli dels infants amb la participació de *l'Esbart Rosa d'Abril de Castellterçol* al Monestir de Santa Maria de l'Estany (Bages).

A les 18 h.

- Participació de *l'Esbart Egarenc de Terrassa* als Pastorets. Lloc: Centre Cultural Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental).

DIUMENGE DIA 10 DE GENER

A les 10 h.

-Festa dels Tonis amb la participació, al Passant dels Tres Tombs, de *l'Esbart Sant Genís de Taradell*. Lloc: Carrers de la vila - Població: Taradell (Osona).

A les 12 h.

-Participació de *l'Agrupació Folklòrica Igualadina* als Pastorets. Teatre de l'Ateneu a Igualada (Anoia).

A les 18 h.

-Participació de *l'Esbart Egarenc de Terrassa* als Pastorets. Centre Cultural Caixa de Terrassa.

DIVENDRES DIA 15 DE GENER

A les 21 h.

-Participació al seguici festiu de Sant Antoni del *Grup de Dansa Tradicional Ramon d'Olzina de Vila-seca* amb els balls dels prims, de bastons i de cercolets. Lloc: Carrers de la vila de Vila-seca (Tarragonès).

DISSABTE DIA 16 DE GENER

A les 12 h.

-6a Roda d'Esbarts Catalònia de Veterans amb *l'Esbart Sagrat Cor*, *l'Esbart L'Espiga d'Or de Barcelona*, *els Dansaires de l'Hospitalet* i *l'Esbart Monistrol Dansaire* al Centre Cívic Cotxeres de Barcelona.

A les 18 h.

-31a Roda d'Esbarts Catalònia Infantil i Juvenil amb *l'Esbart Sagrat Cor*, *l'Esbart del Centre*, *l'Esbart Gaudí* (tots tres de Barcelona) i *l'Esbart Dansaire de Granollers* al Centre Cívic Cotxeres de Barcelona.

-Espectacle "Arrels de la Mediterrània" de *l'Esbart Sant Julià de L'Arboç* a la Sala Municipal de la Pobra de Massaluca (Terra Alta).

DIUMENGE DIA 17 DE GENER

A les 10 h.

-Festa dels Tonis amb la participació, al Passant dels Tres Tombs, de *l'Esbart Sant Genís de Taradell*. Lloc: Carrers de la vila - Població: Manlleu (Osona).

A les 12 h.

-Ballada de *l'Esbart Vila d'Esplugues* amb motiu de la cloenda de l'Any Amades. Lloc: Parc Pou d'en Fèlix Població: Esplugues de Llobregat (Baix Llobregat).

DIMECRES DIA 20 DE GENER

A les 12 h.

-Ball del Ciri obert a tothom organitzat per *l'Esbart Sant Genís de Taradell* a la Plaça de les Eres a Taradell.

A les 13 h.

-Ballada de *l'Esbart Sant Genís de Taradell*. Sec. infantils i juvenils a la Plaça de les Eres a Taradell.

DIUMENGE DIA 24 DE GENER

A les 12 h.

-31a Roda d'Esbarts Catalònia Infantil i Juvenil amb *l'Esbart Dansaires de l'Hospitalet* (amfitrió), *l'Esbart Dansaire de La Múnia*, *l'Esbart Lluís Millet de Barcelona* i *l'Esbart Sant Jordi del Foment de Barcelona*. Lloc: Casino del Centre, Prat de la Riba 337 - Població: L'Hospitalet de Llobregat (Barcelonès).

DISSABTE DIA 30 DE GENER

A les 18.30 h.

-Festival de les seccions joves de *l'Esbart Dansaire de Tarragona* amb el grup musical Faktoria Folk a l'Auditori de Caixa Tarragona - Població: Tarragona.

L'AGENDA ONLINE

<http://www.esbarts.cat/index.php?mod=Agenda>

Recordem als esbarts que cal que ens facin arribar les seves activitats abans del dia 20 del mes anterior a la data de l'esdeveniment. També ens cal saber el lloc i l'hora. Gràcies per la vostra comprensió.

CORRANDES PASSADES

DEL MES DE DESEMBRE

ACTUACIONS QUE NO ENS VAN PODER SER COMUNICADES ABANS DE TANCAR L'EDICIÓ DEL PUNT DE DESEMBRE, PERÒ QUE EN EL SEU MOMENT VAN FIGURAR ANUNCIADES A LA PLANA WEB DE L'AGRUPAMENT.

DIA 6

-L'Esbart Barkeno de Barcelona va actuar a Sant Boi de Llobregat.

DIA 13

-Va tenir lloc a Banyoles la **trobada d'esbarts de les Comarques Gironines** amb la participació de *l'Esbart Fontcoberta de Banyoles, l'Esbart Dansaire de Castelló d'Empúries, l'Esbart Mestre Sirés de Palafrugell, l'Esbart Dansaire de Cassà de la Selva, l'Esbart Olot i l'Esbart Joaquim Ruyra de Blanes.*

-L'Esbart Marboleny de Les Preses va actuar al matí per la consulta sobre la independència a Les Preses.

-L'Esbart Montgrí de Torroella de Montgrí va actuar al matí per la Marató de TV3 a la seva vila.

-L'Esbart Marboleny de Les Preses va actuar a la tarda per les festes de Sta Llúcia a Sant Feliu de Pallerols.

DIA 19

-L'Esbart Santa Llúcia de Reus va actuar a Montbrió del Camp dins de les festes de nadal.

DIA 31

-El Grup de dansa Ramon d'Olzina de Vila-seca va organitzar a la seva vila la "Rua de l'home dels nassos".

* * * *

MITJANS DE COMUNICACIÓ

L'AGRUPAMENT D'ESBARTS DANSAIRES JA ÉS AL FACEBOOK!

Facebook és una eina social que connecta la gent amb els seus amics i companys de feina, d'estudi o que estiguin a la seva vida. El web es va crear originalment per als estudiants universitaris dels Estats Units, inicialment per a Harvard. Actualment està obert a qualsevol persona que disposi d'adreça de correu electrònic. Els usuaris es poden organitzar per grups i unir-se a xarxes concretes en relació a la seva situació acadèmica o zona geogràfica. El maig del 2008, i gràcies a la traducció feta pels propis usuaris, va aparèixer la versió del Facebook en llengua catalana. Des de setembre de 2009, reuneix més de 300 milions de membres a través del planeta. És el 2n lloc web Internet més visitat al món després de google.com.

Us informem que hi podeu trobar uns vídeos clips de les danses de les comarques tarragonines ensenyades per Josep Bargalló, al seminari organitzat conjuntament per l'Esbart Dansaire de Granollers i l'Agrupament el 18 d'octubre passat.

DITES I REFRANYS

DEL MES DE GENER

- Any nou, vida nova
- A l'hivern, el millor amic és un bon abric
- Aigua de Gener, omple botes i graners.
- Aigua de Gener, prenya l'oliver.
- Aigua de Gener, tot l'any va bé.
- Col de Gener, bona com el corder.
- De l'aigua de Gener, ni una gota se'n fa malbé.
- El vent de Gener porta l'oliva a l'oliver.
- Gall de Gener, cada ploma val un diner.
- Gener amarat, mig any assegurat.
- Gener mullat, bo per a la terra i mal per al ramat.
- Gener polsós, Febrer plujós.
- La lluna de gener fa sortir la formiga del formiguer.
- La neu de Gener, s'asseu com un cavaller.
- Mata el porc pel Gener, si vols que es conservi bé.
- Mes de Gener, mes malfeiner.
- Pel Gener no siguis matiner.
- Pel Gener, el camp llaurar, la vinya podar i el vi trascolar.
- Pel Gener, el millor ofici és pastisser.
- Pels Reis, el dia creix i el fred neix.
- Pluja de Gener, cada gota val diner.
- Primer d'any lleganyós, any poc venturós.
- Quan canta el mussol pel Gener, és que més fred ha de fer.
- Qui rega al Gener, posa oli a l'oliver, el gra al graner, i la palla al paller.
- Si no plou pel Gener, mal va el graner.
- Si vols ceba de dinar, planta-la pel Gener.
- Vols conèixer el Gener ? Mira l'ametller.

Les gelades de gener fan florir l'ametller

NOTES D'OPINIÓ

ANEM BÉ AMB LES RECENTS APORTACIONS A LA DANSA CATALANA ?

En el nostre Gran Teatre del Liceu, il·luminats directors d'escena han gosat portar a terme òperes, com *Lohengrin* de R. Wagner, presentant el primer acte en una escola on els infants, llençant avions de paper, esperen el *profe* que els hi ensenyarà tot sobre l'aparell reproductor masculí i femení; després, al segon acte, el fan passar tot en una habitació i un llit; al tercer acte, fan sortir el cor vestit de soldats nazis i, per acabar, fan finalitzar la representació amb la presència d'un "fill" de Lohengrin, de curta edat, abillat amb fusell i creu gamada. Llicències totes que mai s'hauria pogut imaginar l'autor d'aquesta òpera. Igualment, l'òpera *Rigoletto* de G. Verdi la fan transcorre en una casa de prostitució, envoltada l'acció entorn la màfia siciliana. També, en l'òpera *Il trovatore* de G. Verdi, un d'aquests directors considera apropiat que tota l'obra es porti a terme amb un decorat tot de fusta, parets i sostre, i res més. I del vestuari de totes aquestes presentacions més val no fer-ne cap comentari. Per molt innovador que sigui, sota el meu entendre, considero inacceptables aquestes originalitats.

Envers la sardana, la nostra dansa per excel·lència, comentaré el què fa pocs dies, en el programa *Nydia*, vàrem sentir i veure. Una sardana que, al fer els punts llargs, es posen a córrer i desfan la rotllana, mentre la presentadora afirma: "la sardana evoluciona envers els punts lliures i s'adapta als nostres temps". I encara segueix comentant un concurs de setze colles, que en la cinquena edició, va ser molt espectacular, molt enriquidora, la interpretació de determinats punts com són per exemple el "bona festa" que es balla fent quatre punts lliures en els curs i setze punts lliures en els llargs. Aquí - segueix el comentari - el que es tracta principalment és passar-ho bé, trencar tòpics i complexos. I vinga anomenar noms de punts lliures: "raïm", "soldat", "tret", "soroll", "sussi" (segons un dansaire: dos *patades* i baixes de cop), "leo", "rosa", "violeta", "nonato", "espartent", "xip-xip", "friman", "molí", "collonut"... per passar-ho bé, això sí, mentre desvirtuem perillosament la millor essència de la dansa.

Després de lo exposat, perquè no aquest segle ens surt un coreògraf amb il·luminació, i ens presenta una *Dansa de Castellterçol* amb vestuari d'escola bolera i castanyoles? Un *Ball Pla de Llavaneres*, amb vestuari de pirates, que es fan amb la pesca? Unes *Noces a Mallorca*, d'en Salvador Melo, amb vestuari mafiós i amb el pas a dos que representi Bonnie & Clyde? Compte! Tot aquest comentari és per a fer una premissa al meu estimat Esbart Català de Dansaires. Potser sóc el menys indicat en fer aquest escrit però, després de quaranta set anys de relació amb els esbarts, en tot el que fa referència musicalment, crec que puc dir-hi quelcom. I ho dic. Per a mi l'Esbart Català de Dansaires, com també l'Esbart Sabadell Dansaire i l'Esbart Ballets de Catalunya, són el meu referent en quan a dansa tradicional.

El passat 28 de novembre vaig assistir, al matí, a la Casa dels Entremesos, seu de l'Esbart Català de Dansaires; torno a dir, sota el meu criteri, que és com el tàlem de l'atri sacrosant. En aquella ocasió, Àngel Marginedes, amb la col·laboració de Maria Àngels Verdaguer, va fer la seva dissertació amb l'Aportació *Les Danses de Torelló*. D'antuvi accepto que Dansaires de la Vall del Ges no es consideren pròpiament un esbart, sinó un grup. Repeteixo que sóc la persona menys indicada per haver d'interrompre aquella Aportació i no ho vaig fer considerant que allà mateix hi havia persones més qualificades per a fer-ho (doncs murmuris puc assegurar que vaig sentir-ne). Com es pot acceptar que dansaires facin comentaris afirmant que el *Ball del Ciri* és avorrit? I qui assumeix la direcció del grup, ho accepti? I faci una coreografia completament diferent perquè sigui més 'divertida'? Com es pot arribar a dir que les aportacions a la dansa catalana de Joan Amades els hi falti quelcom per ser més vistoses? més alegroies? i prendre la decisió de no seguir cap consell d'aquest folklorista? Per tant, no anem bé. Accepto que són Aportacions i cadascú pot dir allò que millor li sembli. Però, fins a cert punt, és difícil d'acceptar. Ara, em sap greu haver perdut l'oportunitat d'expressar públicament la disconformitat, en aquell moment i en aquell lloc, i que tampoc ho fes ningú més dels assistents a l'acte, quan sabem que hi havien més persones que tampoc hi estaven d'acord.

Amb tots els meus respectes, segueixo dient...: **anem bé?**

Jordi Núñez i Pallarola.-

D'INTERÈS

HEM DE TENIR LES DADES AL DIA

Observem que molts esbarts fan canvis en els seus correus electrònics i NO ens ho comuniquen. Al directori de la nostra web hi apareixen adreces electròniques, que ens venen retornades si les utilitzem. Es una pèrdua de temps que no s'hauria de produir. Quedem desconnectats a vegades del tot ! En ple segle XXI no és una mica greu que això ens passi ? Si us plau podríeu comprovar si les dades són bones i en tot cas comunicar-les senzillament amb un correu ? També hi ha telèfons posats al directori que no responen mai, verifiqueu si cal canviar-los. De tot plegat en quedarà que si ens cal comunicar-vos quelcom urgent, serà ben fàcil.

Dades al dia si us plau.

Agrupament.-

CLOENDA DE L'ANY AMADES

El Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana ens comunica:

Des del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana i, conjuntament amb l'Associació Cultural Joan Amades, s'ha preparat la realització de la cloenda de l'Any Amades pel proper 17 de gener de 2010 en complicitat amb tots els ajuntaments de Catalunya que s'hi vulguin afegir. D'aquí que, per mitjà d'un correu electrònic semblant a aquest, ens hem posat en contacte amb els Consistoris de Catalunya per tal de proposar-los una activitat que voldríem que fos unitària a tots els pobles i viles del país. L'acte es realitzaria a les 12h del migdia a les places majors i tindria la següent estructura mínima:

- Lectura del manifest Cloenda Any Amades i enlairada de globus amb el logotip commemoratiu.

La proposta de cloenda es pot incloure dintre de qualsevol activitat vinculada a la cultura popular i tradicional que tinguin prevista per aquest dia. Seria important però que la lectura del manifest i l'enlairada es realitzés a les 12h del migdia. Pel que fa a les federacions i les entitats de cultura popular de Catalunya, ens permetem demanar-vos el vostre suport, complicitat i participació en la celebració d'aquesta acció que ens aplegarà en el darrer homenatge a aquest personatge amb el qual tots estem en deute pel llegat patrimonial que ens deixà. Si teniu interès a participar-hi, us preguem que contacteu amb l'adreça electrònica **aseres@gencat.cat** o bé al telèfon **935 671 000 ext. 14620** per mirar de trobar possibles vies de col·laboració de cara al bon desenvolupament de l'acte.

www.gencat.cat/cultura/cpcptc
www.joanamades.cat

PRESENTACIÓ A VILA-SECA

El **dissabte 23 de gener de 2010** es presentarà a l'Auditori de Música de Vila-seca el llibre de Josep Bargalló: **"Balls i danses de les comarques de Tarragona. Vol. VI: el Baix Penedès i el Tarragonès"**, editat per la Diputació de Tarragona.

RESIDANSA-ÉSDANSA, AJUTS PER LA CREACIÓ I PRODUCCIÓ

Ésdansa, el Festival Internacional de música i Dansa de Les Preses, ha convocat uns ajuts biennals per la creació i producció per espectacles de dansa. **La convocatòria 2010** per aquesta primera edició ja està oberta. Es poden presentar propostes **fins el 13 de febrer de 2010**.

Les bases es poden consultar a **www.esdansa.cat** i a **www.olot.cat/cultura**.

SABÍEU QUE ?...

CRÒNICA DE L'ANTONI ARIAS

L'Albert Sans va anar a recollir “*El mortitxol*” a l'Alcúdia i ja aleshores va topar amb l'antiga “secció femenina”. Resulta que la lletra que feien servir era “en castellano y además era alabando al Glorioso Caudillo y a la Virgen dels Desamparats”. Ens explica l'Albert que es va negar en rodó a fer servir aquella lletra i que van estar quasi mig any, tres o quatre persones a l'Alcúdia rebuscant la lletra. Ens explica l'Albert que en Fabià Puigserver i Plana va ser d'una gran ajuda. Al principi diu que hi veia unes ploraneres, molt de teatre, algú arrossegant una cadira i algunes imatges resant el rosari. Va ser en Fabià qui va comentar-li que al ball no li faltava res, que era una meravella. En Fabià sempre comentava que” la dansa s'ha d'explicar per ella mateixa “.

Transcripció les paraules del mateix Albert:

“ ell no volia comèdia. No volia “teiatru”. Crec que entre tots dos li vam saber donar aquesta cosa de dolor i de satisfacció espiritual amb la màxima naturalitat; per la seva banda, amb la roba, amb aquesta cosa tant austera, tant dura; i amb la coreografia... amb aquesta imatge que hi vam donar, de que la gent no estés parada, amb aquest passeig amunt i avall, que és típic valencià, tot i que aquestes passades allà es fan d'una altra manera. Però per donar-li més impacte, aquest anar amunt i avall, eh? I al final aquesta rodona amb aquesta elevació...”

I els comentaris que en fa, d'acord amb l'Albert, el Joaquim Vilà sobre els mantons que, pel que sembla, van ser una idea d'en Joan Fosas:

“els mantons propicien la forma dramàtica del començament, aquest creuament dolorós i sec dels braços de les dones sobre l'estómac, aquest treure-se'l com volent desprendre's de la pena i aquest deixar-lo, amorós, sobre el respall de la cadira- de la cadira de boga, que dona aquest sentiment de casa , de llar- , com si reposés, mantenint-lo fora de la dansa però dolorosament present...”

Fixem-nos quan ens endinsem en les intimitats del ball, com en són d'importantes les actituds. La idea estrella de l'Albert: les actituds a l'hora de comunicar, d'expressar-se.

Caldria que tots en prenguéssim bona nota.

Textos extrets del llibre: ALBERT SANS 40 anys per a l'Esbart Dansaire de Rubí

Autor: Joaquim Vilà i Folch

El Mortitxol

NOTÍCIES DIVERSES

CANVI D'ADREÇA DE CORREU POSTAL DE L'ESBART VILA D'ESPLUGUES

ESBART VILA D'ESPLUGUES
C/ Àngel Guimerà, 38
Casal de Cultura Robert Brillas
08950 ESPLUGUES DE LLOBREGAT

Blog: <http://esbartesplugues.blogspot.com/>

Mail: esbartesplugues@hotmail.com

Telefón: 667.71.91.71

RAMON FONTDEVILA A L'AGRUPAMENT D'ESBARTS D'ANSAIRES

El director del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, es va voler reunir amb els components del grup de reflexió "Pistatxo" a la seu de l'Agrupament.

L'eix principal de la conversa va ser l'estat de la qüestió sobre el Centre de Dansa Tradicional Catalana, i molt especialment la conversa va girar a l'entorn del document d'en Pompili Massa que el *Punt Informatiu* va publicar després de la sessió de presentació a Rubí el 12 de juliol passat. El mateix Pompili Massa va fer un resum de les seves reflexions, i es va encetar un torn de debat al voltant del tema. Ramon Fontdevila va anunciar que l'Ajuntament de Rubí crearà un organisme autònom municipal per gestionar l'espai L'Espona, i la Generalitat serà un proveïdor de serveis d'aquest espai.

Va insistir en la idea de que el Centre de Dansa no està pensat com a ens físic ubicat a Rubí únicament, sinó que té voluntat d'abast territorial virtual per sumar-hi tots aquells nuclis i entitats que estiguin treballant en la mateixa línia, sense cap exclusió conceptual en el terreny de la dansa tradicional. Va subratllar els aspectes fonamentals que s'haurien de potenciar: formació, difusió, recerca i creació, de la manera més oberta possible, procurant treballar sense excepcions.

També va informar que no s'ha anat massa endavant en la definició de l'estructura que tindrà, finalment, el Centre.

El debat va ser viu i intens entre els assistents, desitjosos de conèixer els màxims detalls del futur Centre i analitzar quin impacte pot suposar en l'àmbit de la dansa tradicional en general i dels esbarts dansaires en particular.

M.C.B.-

HA MORT ALBERT REIG

El dimarts dia 15 de desembre al vespre va morir ALBERT REIG, el que fou primer director de l'**Esbart Dansaire de Castelló d'Empúries**, creador de la coreografia de la dansa "El Foc de Castelló", actual himne de la vila. Es pot escoltar la sardana "El Foc de Castelló" a la web www.esbartcastello.com.

SEGONA PLANA WEB DE L'ESBART SANTA LLÚCIA DE REUS

Us comuniquem que l'**Esbart Santa Llúcia de Reus** té una segona plana web. La podeu visualitzar: <http://entitatsreus.cat/entitats/detall/22/esbart-santa-llucia>

DANSES POPULARS DEL MES

SEGONS EL CALENDARI DE DANSES TRADICIONALS CATALANES DE LLUÍS PUIG

16 de gener

-*Manlleu* a l'Osona: Festa dels Tonis amb el Ball del Ciri

17 de gener

- Ascó* a la Ribera d'Ebre: Ball de coques
- Caldes de Montbui* al Vallès Occidental: Dansa de Sant Antoni
- Banyoles* al Pla de l'Estany: Sardana curta Bon dia Elionor
- El Pinell de Brai* a la Terra Alta: Cap de Dansa i Ball dels totxets
- Gandesa* a la Terra Alta, Dansada
- La Torre de l'Espanyol* a la Ribera d'Ebre: Dansada
- Montbrió del Camp* al Baix Camp: Ball de Bastons
- Rajadell* al Bages: Ball de la coca i ball de bastons
- Sant Feliu de Codines* al Vallès Oriental: la Dansa
- Tortosa al Baix Ebre*: Bolero, El Punxonet, Fandango, Jota i Cap de ball
- Tremp* al Pallars Jussà: Contrapàs

20 de gener

- El Masroig* al Priorat: Jota del Masroig Coco Pere
- Moià* al Bages: Balls del ciri, gitanes, garrofins, contrapàs curt, dels veguers i de nans
- Monistrol de Montserrat* al Bages: Ball del bo-bo
- Taradell* a l'Osona: Ball del ciri

23 de gener

- Prats de Lluçanès* a l'Osona: Trencadansa, Ballets de Sant Vicenç, Ballet de Déu i Corrandà
- Torrelles de Llobregat* al Baix Llobregat: La Tal·lara

23 i 24 de gener

- Alcanar* al Montsià: Ball de Sant Antoni

24 de gener

- Matadepera* al Vallès Occidental: Ball de l'arbre
- Copons* a l'Anoia: Ball de la crespella

25 de gener

- Sant Pere de Ribes* al Garraf: Ball de cercolets, Ball de panderetes, Ball de pastors i Ball de bastons

Parelles del ball del Ciri de Moià. 1947 Fot. J. Renom

FIRES I FESTES

FESTES DE SANT ANTONI ABAT

Les festes de Sant Antoni Abat són un conjunt de celebracions festives que tenen lloc al voltant del **dia 17 de gener**, onomàstica d'aquest sant barbut, anomenat *Sant Antoni del porquet o dels rucs*, perquè ha estat durant segles el tradicional protector de tots els animals útils per a les feines del camp. La invocació a Sant Antoni està encaminada a obtenir la fertilitat dels animals i dels aliments, i la purificació, i és hereva de bona part d'antigues advocacions precristianes amb idèntics propòsits. La devoció popular al sant es remunta al segle XII i ha generat, durant tots aquests anys un bon nombre de manifestacions festives. Com a patró del gremi dels traguiners o dels Tonis, el sant beneeix les cavalleries i presideix les cavalcades dels Tres Tombs, també anomenades Passades o Beneïdes. A les Illes Balears i al País Valencià, així com al Matarranya, la festa també compta amb la presència de grans focs, fogueres o

barraques, d'un tipus especial de dimonis, les botargues i d'un bon nombre de balls, cançons i tradicions gastronòmiques pròpies.

Volem destacar una de les moltes celebracions festives que tenen lloc per Sant Antoni Abat.

Sant Feliu de Codines al Vallès Oriental, celebra la seva Festa Major d'hivern per Sant Antoni Abat (**17 de gener**). Existeix documentació d'aquesta festa *des del 1728*. La jornada comença de matinada, amb les torrades amb all i arangades, tot amanit amb vi, a la plaça. A les 11 del matí, les autoritats es dirigeixen cap a l'església, on s'hi celebra una missa solemne i, posteriorment, es realitza la benedicció dels animals, carruatges i cavalleries a la plaça del poble. Veure la cavalcada dels Tres Tombs és tot un espectacle ja que els carruatges competeixen entre ells per veure quin és el més ben engalanat i el més original. La

cavalcada transcorre en forma de cercavila fins a les cases dels dos administradors de la festa, els quals conviden a tothom a coca, figues i vi bo. Els actes matinals acaben amb la tradicional **Dansa de Sant Antoni**. La música d'aquest ball ha estat arranjada pel mestre santfeliuenc, **Isidre Corderas**. La festa Major d'hivern s'acaba amb un ball de gala, al Centre Cívic "La Fonteta".

Més informació :

Ajuntament de Sant Feliu de Codines - Telèfon: 93 866 27 68 - Web: www.santfeliudecodines.cat

Tanmateix cal destacar que el dia 17 de gener és :

-La **Diada de Menorca, diada institucional** que coincideix amb la festa de Sant Antoni Abat i que se celebra a tota l'illa des de l'any 1982 per commemorar l'entrada a Ciutadella **el 17 de gener de l'any 1287** del Rei Alfons, fet que representà el final de la Menorca musulmana i la incorporació de l'illa a la Corona d'Aragó.

-El dia que va morir en **Joan Amades i Gelats** a Barcelona (1959). El folklorista més prolífic, tant per materials recercats, continguts i obra escrita que ha tingut mai el nostre país.

COL·LABORACIONS

EL LLENGUATGE DE LA DANSA

Fa uns quants mesos que estem reproduint un resum de la classe magistral que ens va fer en **Delfí Colomé** en la *inauguració de l'aula de dansa de Sant Cugat*. Després d'unes reflexions inicials arribàvem a una primera definició:

El Llenguatge de la Dansa és el medi comunicatiu pel qual s'expressa un pensament, a través del gest i del moviment, en una manifestació d'energia, en el temps i l'espai.

En Delfí ens anava desgranant de mica en mica tot un seguit de reflexions encaminades a entendre la immensa quantitat de comunicació que engloba aquest llenguatge. Així en Roger Garaudy ens deia que la dansa permet “ballar la vida”, Confucí ens deia : “ dieu-me com balla un poble i us diré si la seva civilització està sana o malalta” Heràclit diu que el món és un foc eternament viu que s'encén i s'apaga a compàs (és a dir, amb un sentit rítmic). Aquí hi trobem el ritme: estacions, nit- dia, neix- mor i la comunicació de l'home amb la natura. També es parla de la comunicació amb la sobre natura. Friedrich Nietzsche deia: “ No puc creure en un déu que no balli”. Podem intuir, doncs, que la vida en si és un ball. Ballem quan anem a la feina, quan estudiem, caminem pel carrer o per fer la truita de patates!... Ballem quan anem al súper amb el carro o quan juguem a cartes al bar o a casa. Podem posar com exemples una caiguda d'ulls en el cinema mut, el joc de dirigir amb els ulls que practicava el director d'orquestra Ernest Ansermet. Aleshores si la dansa forma part important de la nostra vida més quotidiana, com pot ser que hi hagi tant poca afició a practicar-la? Les respostes poden ser múltiples. En primer lloc cal caure en el compte que tot allò que fem per viure ho fem dansant, i entendre'n el concepte. En segon lloc cal tenir en compte que la situació en l'antigor feia que els valors, els costums i l'aprenentatge de la pròpia cultura fossin ben diferents. Fixem-nos en els comentaris de Carme Gómez (1) quan parlava de la transmissió de cançons i rondalles:

“Cal tenir en compte que les persones que tenen avui seixanta anys o més, que dit sigui de passada representen un nombre important de la població total, van néixer el 1925, època en que l'escolarització no era obligatòria i la urgència o el costum, o qualsevol altra raó, feia que els pares traguessin els nens de l'escola per tal que ajudessin a les feines del camp, abans d'haver rebut la instrucció acadèmica que avui ens sembla normal...”

Finalment us copio una interessantíssima reflexió de la Mercè Colomer en un dels punts informatius d'aquest any: **Reflexions sobre el fet de dansar**. Què hi ha de permanent i invariable en un art com la dansa que sembla definir-se, ben al contrari, per una mobilitat i una variabilitat visible a cada instant? Una natura pròpia en cadascuna de les peces coreogràfiques que es presenten unides per una pulsó sentimental única, configurada per un gest, un pas, una actitud, que volen expressar i transmetre l'essència d'aquest llenguatge corporal sedimentat per una saviesa antiga unida a la percepció dels temps que s'estan vivint, una suma de tradició i innovació, de passat i present. Hi ha voluntat d'expressar un present que encara ignora la destinació del futur. Però això ha passat sempre en les vides dels qui ens han precedit: ells no sabien que estaven construint el que nosaltres ara anomenem tradició: en algun moment van decidir innovar, obrir-se a altres influències, a la seva contemporaneïtat, assimilant els records transmesos oralment, transformant-los dins del context social que els envoltava, desitjant-ne la continuïtat, però ignorant-ne la transcendència. I a les generacions que viuen en present sempre els pertocarà buscar, i trobar, el fil conductor, aparentment invisible, permanent i invariable, d'aquest llegat de la tradició que el relliga amb els temps que s'estan vivint, per convertir, al seu torn, aquesta amalgama en tradició transmissible, important, culturalment necessària, en definitiva, en essència. (M.C.B.)

Realment encara ens falta trobar aquest “fil conductor” que ens ajudi a transmetre la tradició amb tota la modernitat que calgui.

Toni Arias.-

(1) *Rasquera, cançons de la tradició oral*, S. Palomar i S. Rebés, Ed. Del migdia Reus, ISBN 84-87580-03-3

FEM RESSÒ

D'UN TEMPS, ESPECTACLE D'EXDANSAIRES DE L'ESBART CIUTAT COMTAL

D'Un Temps és el nom amb que l'Esbart Ciutat Comtal de Barcelona ha titulat l'espectacle d'exdansaires per tal de commemorar el seu **50è Aniversari**. Emotiu com acostumen a ser tota aquesta mena d'actes. D'entrada, em va sobtar una actuació d'exdansaires sense cobla, però he de reconèixer que aquesta manera de fer, música en directe en piano de Sergi Guasch (magnífica interpretació), amb els talls de música gravada va funcionar. La interpretació de les danses va estar a un nivell brillant per part dels dansaires. Molts cossos de dansa signarien aquesta ballada com a seva; el vestuari adequat, realitzat amb l'acurada senzillesa a què ens té acostumats en Pau Fernández, adequat. La llum va estar a un alt nivell. En Pere Borràs em va agradar, ja que per uns dies va abandonar la fredor de la presentació i es va integrar a dins de l'escena com un component més de l'espectacle. D'aquesta ballada en vaig extreure algunes conclusions: no hi ha només una manera d'afrontar una ballada d'exdansaires i ells ho van fer d'una forma original; a alguns els hi agradarà i d'altres ho criticaran com, també, el fet de que es va fer amb pocs medis; segur que el pressupost no és més alt que el de qualsevol altra actuació altra d'exdansaires. Moltes vegades ens queixem de la falta de medis econòmics, però davant d'un capital precari, s'imposa la imaginació.

Foto: Josep Campos

Tanmateix, us comuniquem que el passat dia 19 de desembre el President de la nostra entitat, Jordi Núñez i Pallarola, va obsequiar l'Esbart Ciutat Comtal amb el trofeu/guardó de l'Agrupament pels seus 50 anys.

Enric Martínez,
Membre del Consell Directiu de l'Agrupament d'Esbarts.-

ERRATA

Al PUNT 163, secció “d’interès, article “felicitats esbarts” de Jordi Núñez i Pallarola vàrem posar **per error** dues fotos de l'Esbart Rocasagna de Gelida.

Aquesta foto correspon ben bé a “Tossa 1914” per l'Esbart Vila del Vendrell

FESTIVALS

28 FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA DE CANTONIGRÒS

Del 15 al 18 de juliol del 2010

Per vint-i-vuitè any consecutiu, el **Festival Internacional de Música de Cantonigròs** obre les seves portes a tots aquells que, amb el seu entusiasme i desig de fomentar el desenvolupament de la cultura i l'agermanament dels pobles, motiven el fet que tot un poble, sensible i capaç, iniciï la meravellosa tasca d'organitzar el Festival.

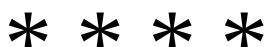
Hi són convidats grups d'arreu del món, disposats a complir les normes establertes i a viure l'esperit del Festival. Els grups hauran d'assolir el nivell artístic i formatiu exigut.

Tipus de Festival:

Competició i exhibició de música coral mixta, veus iguals femenines, cors infantils, cors de música popular i danses populars.

S'han d'enviar les inscripcions tan aviat com sigui possible i sempre abans del dia **31 de gener del 2010**. Els interessats han d'esperar la notificació de la seva acceptació abans de fer cap tràmit.

Per inscriure-us-hi consulteu la pàgina web: <http://www.fimc.es/>

CONCURS I PREMIS

LLIURAMENT DELS PREMIS ATENEUS 2009

La Federació d'Ateneus de Catalunya va lliurar el dimecres 16 de desembre a les 20 h, els Premis Ateneus 2009; els guardons de l'associacionisme cultural català, al Palau Reial de Pedralbes de Barcelona.

Entre tots els premiats hi trobem un esbart soci de la nostra entitat. En efecte, han concedit el **Premi a la creativitat en cultura popular i tradicional** (Guardó i 1.500 euros) a la proposta "**Aigua**", del Cercle de Cultura Tradicional i Popular Marboleny, de les Preses.

El jurat va valorar especialment l'originalitat de la proposta, així com la tasca de creació, renovació i difusió que porta a terme Marboleny. **Aigua** és una proposta conjunta de l'Esbart Marboleny, la cantant Mirna i el músic Xavi Múrcia, produïda per Ésdansa. L'espectacle combina la dansa i la música en directe amb un clar protagonisme de la veu. A través de la reinstrumentació de diversos materials, les danses d'arrel tradicional s'han convertit en cançons. L'espectacle es va estrenar en el marc de l'Ésdansa 2009 i es podrà tornar a veure el proper **7 de febrer al Teatre Principal d'Olot**.

EL SURO DEL PUNT

L'Esbart Eudald Coma, de Ribes de Freser estaria interessat en fer un intercanvi amb un altre esbart.
Contacte: Marta al correu electrònic: giraltp@uoc.edu

L'Esbart Laurèdia, de Sant Julià de Lòria (Andorra) busca la música del Contrapàs del Bou.
Contacte: Jaume Torra 00 376 350 122 i jtorra@andorra.ad

L'Esbart Sant Marçal cerca director/a.
Contacte: Andreu Sala 627 902 920

L'Esbart Dansaire de La Múnia (Alt Penedès) necessita director/a pel seu cos de dansa.
Interessats, truqueu al 93 891 80 84.

Aprofitant l'avinentsa, ens plau fer-vos arribar una mica d'història dels amics de l'Esbart Eudald Coma de Ribes de Freser al Ripollès.

L'Esbart Eudald Coma nasqué l'any 1944 amb l'arribada a Ribes del Sr. Joan Costa. Aquest senyor en el si de l'Acció Catòlica local, reuní un grup de joves amb una doble finalitat; per una part divertir-se, trobar-se i passar-ho bé i per l'altra, mantenir viva la tradició de les danses populars del principat.

Aquest primer grup arriba a comptar amb 12 parelles i la seva primera actuació fou l'any 1945. El vestuari que lluïren era de lloguer i les despeses es cobriren amb aportacions dels

La Tirotitaina

mateixos components del grup. El grup desaparegué temporalment per diverses circumstàncies personals dels components, fins que l'any 1949, mossèn Serrano i sota la direcció de Pere Cambres i Eudald Coma tornà a recomençar l'activitat. En aquells moments es comptà amb l'ajut dels germans Mendi i del senyor Cubeles de l'Esbart Verdaguer.

Entre les moltes activitats de l'Esbart cal destacar la seva col·laboració en els actes de la Festa Major de Ribes de Freser amb la tradicional execució del **Ballet de Déu**, que així s'ha pogut mantenir fins als nostres dies. El podeu veure cada 15 d'agost a la Plaça Major de Ribes.

L'AGRUPAMENT D'ESBARTS DANSAIRES
agraeix la col·laboració de totes i tots
els que fan possible el
PUNT INFORMATIU

Per rebre el Punt Informatiu gratuïtament al teu correu electrònic,
cal subscriu-te enviant-nos un e-mail a : agrupament@agrupament.com